

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

LESRE...
HAMBURG...
Pályázat...

Külföldi árak:
Egy évre...
Egyes szám 5 kr.

Hirdetési díj:
Négy hasábol...
Kéziratok vissza nem adtnak.

Felhívás! Debr. sz. k. városa polgáraihoz!

A képviselő választások küszöbén állunk.
A bekövetkező országgyűlési időszak Magyar Hazánk létérdekei felett fog dönteni.
Hazánk állami önállóságának és Ausztriától függetlenségének visszaszerzése kell, hogy célja legyen minden igaz magyarnak, ki hazáját szereti és annak boldogságát, nagyságát óhajtja.
E magas szesz cél előmozdítása egyetlen és fő törekvése a debreczeni függetlenségi pártnak is.
Azért állított városunk három választókerületében oly jelölteket, kik nem csak ajkaikon viselik a Haza szent nevét, de kiknek minden szíverése a független és szabad Magyar Hazáért lüktet és kiknek rendíthetetlen meggyőződésből folyó tetteik egyedül e magas szesz cél előbbvitelére irányulnak!
E férfiak:

- Thaly Kálmán az I-ső kerület függetlenségi jelöltje.
- Br. Prónay Gábor a II-ik kerület függetlenségi jelöltje és
- Br. Orbán Balázs a III-ik kerület függetlenségi jelöltje; kik június 8-án (Vasárnap) délután 3 órakor érkeznek városunkba és a nagytemplom előtti téren Thaly Kálmán volt képviselőnk beszámoló beszéde után Báro Prónay Gábor és Báro Orbán Balázs jelöltjeink programbeszédeiket fogják megtartani.

E férfiakat hallgassátok meg szabad polgárai és Debreczennek!
Hallgassátok meg tömegesen, hogy itélvén és választván, a bekövetkező szavazások, lelkiismeretes meggyőződések szerint szavazhassatok. — Felhívunk egyuttal titeket függetlenségi elvtársaink, hogy képviselőjelöltjeink fogadtatásában résztvegyetek és az önálló polgárság köréből alakult bandériumhoz minél tömegesebben csatlakozzatok!
Győzzetek meg ezáltal mindenkit, hogy lelkesültek a haza sorsát érintő fontos mozzanatok iránt.

Debreczen, 1884. június 4-én.
A debreczeni függetlenségi párt intéző bizottsága.

Választókhoz!

Csak néhány nap választ el a legszentebb jogunk: a választás jogának gyakorlástól. A szélrózánának minden irányából sürű emelkednek a panaszok a hivatalos presszióknak eddig még soha fel nem használt mérve és módja ellen. Főispánok és szolgabírák a községi jegyzőkkel szövetségbe, polgármesterek és mindenemű hivatalnokok mindent elkövetnek arra, hogy a bajaikon és keserveiken felocsudott polgárokat eltántorítsák az ellenzéki zászló alól.
Azok az emberek, kik a hatalomnak szolgálatában sanyargatják a népet, azok most a nép bizalmát igyekeznek felhasználni arra, hogy az anyagi tönkrejutás szélére jutott nemzetet a végromlás örvényébe kergessék.
Itt az ideje, hogy ész, erő és akarat a polgárjog legszentebbjének gyakorlatában becsületes munkára szövetkezzék a korrupció nagy mesterei ellen.
A nemzetnek — ha csak sirját önmaga megánsi nem akarja — nem szabad, nem lehet elfelejteni azt, hogy 1867. óta államadósságunk után 110 millió forint kamatot fizetünk évenként, a mi kétezer millió tőkének felel meg.

Nem szabad elfelejteni; hogy az adóteher oly mértékben nehezedik vállaira, hogy 100 frt jövedelemből 62 frt jut az egyenes és közvetett adókra!

A földmives feles gazdálkodást folytat az állammal; az iparosnak nincs keresete; a kereskedelem pang, az ügyvéd koplál, az egész alföldön nincs egy jóra való ut, a hitel drága, az igazságszolgáltatás a szó szoros értelmében ázsiai.

Szóval, a merre nézünk mindenfelé pusztulás s az ezzel karöltve járó erkölcsi süllyedés tárja elénk szorongató és ijesztő képét.

A darabszám szerint megvásárolt választókoldustarisznyával nyakukban sorakoznak azon párt mellé, a melynek táborában 15 milliós paloták építése mellett szavaztak azok, a kik pazarlásukkal maguk akasztották a nép nyakába a koldustarisnyát!

Ez tovább nem tarthat így!
Itt az ideje, hogy a hazafiság emelje föl hangosan tiltakozó szavát a kufárok, az érdekek és hivatal-hajhászokkal szemben.

Nincs a világnak civilizált és alkotmányos bíró nemzete, mely évek során át megtört volna egy kormányt, a mely még arra sem tartja érdemesnek a nemzetet, hogy céljai és törekvései felől felvilágosítsa.
Csak a magyar volt az, akinek szemébe port lehetett hinteni, csak ő volt az, a ki végzeteljes egykedvűséggel ámitani hagyta magát.

Mostanig a lelkesedés lobogtatta, a hazafiság védelmezte a függetlenségi pártnak zászlaját, ma már ott állunk, hogy az elkecsereződés is szövetségesévé lett, mert mindenki érzi, hogy állapotunk immár türelhetetlen.

Magyarok! Testvérek! Polgártársak! A szabadságnak, testvériségnek és jogegyenlőségnek, a nemzeti önállóság és függetlenség híveinek táborából szólok hozzátok.
Hallgassátok meg a nemzet jobbainak intő szavát, hallgassátok kipróbált jellemű és ép oly önzetlen, mint kitartó harcosait, a kik nem ismerve alcut, rendületlen szilárdsággal tartják kézben azon zászlót, a melynek győzelemre jutásával a földig tiport és idegen érdekek szolgálatába a terelt nemzetnek sorsa biztos jóra fordul.

Le az adósságszínálás nagymestereivel! Le a kormánypárttal! Félre a kétkulacsos habarékkal!
Eljen a 48-as függetlenségi párt!
Ez legyen a választásnál jelszavunk!
Polonyi Géza.

Bucsulevél.*

(A nádudvari kerület választó közönségéhez.)
Tisztelt választó polgárok!
Vannak az ember életében oly pillanatok, melyekben bárm-nyire nehezen esik is, el kell magát határoznia egy oly lépésre, melyre csak a legnagyobb sajnálattal szánhatta el. Életemnek ily elhatározó percében vagyok én, sajnálattal teszem, de bucsuznom kell önöktől. Személyesen akartam ezt a napokban megtenni s egyszersmind a jövőt önökkel, bár nem a személyem végett megbeszélni, de miután azon hirt vettem, hogy függetlenségi párti jelöltek már léteznek a tisztelt kerületben, bucsuszómat ezen sorokban legyenek szívesek elfogadni! Midőn önök kilencz évvel ezelőtt megválasztották képviselőtökkel szembeállítottak arra, hogy a magyar parlamentben önök nevében és érdekében megkezdjem: szétágozó volt a választó kerületben a képviseltetés szellemére vonatkozó vélemény. Voltak olyanok, kik az akkor végrehajtott fusióban, a volt balközép eszméit látták megtestesülni, diadalra jutni; voltak azonban olyanok is, kik abban, hogy az ellenzék egyrésze, vezére után indulva — beolvadt a volt uralkodó pártnak; az elvek fenntartásában nem bízva, az elvi alapon megmaradtak.
* Pártunk nagyrédemű tagjának a bucsulevélét azon óhajjal küldöm, hogy nyilvánosságra, hogy bárha mielőbb helyet foglalhatna ő azon helyen, melynek ő — buzgó, áldozatkész és jellemteljes működésével — diszére, tisztességére vált. Ajánljuk a levelet kivált volt kerületének, Nádudvarnak figyelmébe. Szerk.

radtak, de azért békés uton akartak közre-működni elveik diadalra hozatalában!

Magyarország legyen független állam, a függetlenség minden járulékaival együtt. Ezen elvi párt győzött és így jutottam én, önkö kegyessége által, a parlamentbe.

Atétem én, bár zsenge gyermekkoromban, a magyar szabadságharc időszakában a nemzetlelkedését, dicsőséges hadjáratait, szerencsétlen végét s az ezt követő gyászos szenvedéseket. Mindezek emléke mélyen vesődött keblembe. Megérttem, sőt részt vettem benne ifju koromban, e korhoz illő lelkesedéssel, az 1860-ik demonstrációs korszakot, melyben a nemzet lelkesedése, összetartása által kivert alkotmányát. Egy időre azonban szüneteltették azt újra, de az átalakulás sokára nem maradtatott el.

A lengyel szabadságharc és az 1866-ik általános mozgalom és működések, melyek Kónigrátnél kulmináltak, magam is e csata után jöttem újra hazamba. Megadták a jogot a magyar nemzetnek sorsa felett határozhatni. Mit tett, mit vittek ki vezetői? — tudjuk, tudják Önök mindnyájan.

Voltam részleg szemtanuja azon lelkesedésnek is, a mit a francia nemzet egy időben, a császárság bukása után mutatott, de elhagyatva Európa által, működése hatását, eredményét nem kifelé, de beleröszdésében kereste és találta fel. Ily tapasztalatok folytán, midőn a parlamentbe jöttem, átlátva, hogy most nem eljük a lelkesedés korszakát, feladatunkul tűztem ki, mint közbajunk bár, erenyedetlen szorgalommal lépésről lépésre oda hatni, hogy elveink békés uton, alkotmányos keretben, diadalra jussanak.

Az Ausztriávali új kiegyezés ideje közelgett. Meggyőződésem az volt, hogy ezen időszakra elő kell készíteni a nemzetet.

Felkelkesíteni tespedéséből. Hogy tetterős legyen. Hogy átlássa, mi a jövendője. És így határozottan jelen sorsa felett is. Nekem meggyőződésem, hogy Kelet-Európában küldetésünk van. A balkáni felzúgást kell rendezése, Lengyelország felszabadítása. Ez az elégtétel volt és van, hogy midő egy lép hátsábjain első verek és soká egy magam maradtam ez irányú felszólalások kockázataiban, utóbb az egész nemzet törökbarát nezeitnek adott kifejezést, míg a kormány által követett keleti politikáját még Ausztria is kárhóztatta. Megmutatta a nemzet, hogy még lelkesedni tud. Az új kiegyezés a mozgalom közepette nem lett egyenes tényre.

A keleti politika foglalatási irányja elodázott. A ki a magyar alkotmány fejlődését, szabadsági szempontból figyelemmel kísérné, lehetetlen, hogy a megyék lehető kifejtett ellenőrzési hatalmát ne tartsa az alkotmány fő leendőjének. Ennek megmaradása mellett küzdöttünk. Ezért fejtettem ki valamivel később abbéli nézetemet, hogy a megyéknek a főrendiházban és így a törvényhozó testületben kell képviseltetésüknek lenni, sőt mint követek, utasítással is elláthatatnának.

Ezekre önök is használnak képviselőjök által a főrendiház reformjánál. Ez megmentheti a megyét a szabadság javára. Midőn a kikérkítésekről volt szó, bár nagyobb megyét erősebbnek kell tartanunk, a népesség ellenére, nem lehetünk Hajdumegyé alakítása ellen. Meg is mutatta, hogy elvtársaink által képviselteti magát a parlamentben és ellenzéki megye otthon is úgy a hogy kell.

Jött a másik választás. Ernyedetlen szorgalommal, csendesen kellett működni. Hajdumegyé szekvárosában, a többség vezérének eredeti választó kerületében, Debreczenben, a függetlenségi eszme minden választó kerületben határozott győzelmet aratott. Egyidejűleg, daczára, hogy a hármas szövetség tetleg, segítőleg, engedőleg a török birodalom szétbontásán fáradozott, a panszlavizmus szétzülése Oroszthonban megkezdett; Bosznia könnyű occupatioja, mert nem időszerezte s a török bejegyzésével kezdett: csakhamar gátokra talált, sőt a német császárságnak is ellenzékkel kellene küzdeni!

Ezek voltak a képviselői választás kilátásai. Az új kiegyezést egyszerre, e yenen nem tudták létesíteni. Részekre osztva, egymás után vitték ki. Pártunk több mint megegyezéserrnyira szaporodott fel. Megmutatta, hogy kormányképesé lehet, mit tőle az előtt eltagadtak. Ha többségre jutna s még sem alakíthatna kormányt, eiebb az alkotmányt kellene eltörlni. A parlamentben tekintély szerethetett magának. Kellott még egy hatásos közlöny, hogy az ország közvéleményét részére hódíthassa meg. Ezen fáradoztunk mindannyian, tehetegeink szerint. Az eredmény az lett, hogy a törvényhozői kérdéseknél köteleességszerűleg és meggyőződéssel helyt állva, a legutóbbi választás meghozta

azon gyümölcsöt, hogy pártunk negyedrészét képezte már a magyar országgyűlésnek, bele számítva a kortagokat és azokat is, kik ha nem azok is, meggyőződéssel mindegyiknek szavaztak. Ez volt következe az erenyedetlen szorgalmas működésnek, miután ezt lelkesedés utján elérni a korszellem nem engedte. Önök tisztelt választó kerületében ezen harmadik választásnál, már politikai ellenézet nem is volt. Bárki lett volna önkö képviselője, mint függetlenségi párti választatott volna. Kövessek ezen meggyőződések. En sajnálattal bár, de bucsuzom önöktől. Válasszanak függetlenségi párti utódomat. Elveik diadalra jutnak, jövőben minden bizonyal. Hogy ezt elérhessék, sorakozzanak azok, kik e két elvet vallják magukénak, hogy legyen külön magyar önálló hadsereg és közigazdászati politika. Én vissza vonulok. Lehet eivonulok hazából, de megvagyok győződve, hogy elveink diadalra jutnak. Vissza vonulok azon öntudattal, hogy ennek elérésére és ez alapkö biztos megvételéhez, bármi csekély részben is, de jó akarattal hozzá járultam. Tartanak meg, ha megérdemtem azt, becses emlékekben és éljenek boldogul hazafiai elveik szilárdságában. Maradván tisztelő kész honfiktársuk
Budapest, 1884. jun. 4-én.
Sembery István,
mint a nádudv. ker. volt orsz. gy. képviselője.

KARCOLATOK.

(Egy bizonyosság. — Extra ünnepek. — Péntek és 13. — Horog uram és még valaki. — Mire lenne jó a gróf?)

Egyrói mégis csak bizonyosak vagyunk. Arról, hogy Rádai Gedeon gróf soha, de sohasem lézen vallásügyi miniszter! Hiszen még azt se tudja, mikor van husvét, mikor pünkösöd!
Hát a karácsonyi ünnepekről milyen fogalma van ő méltóságának?

Egészen külön vallástant látszik az I-ső ker. t. szabadelpárti képv. jelölt ur követni. Messiasz szerinte: Tisza Kálmán.

Bethlem, a hol a Messiasz született: Geszt.

Jászol, a melyben ez a messiasz születik: Állami bérletek, választási pénzek, Rothschild-szubvenció, országgházi telkek sat. Jól lakhatik belőle minden oda kötött... ember.

A messiasz születését beget vedvözöl... izék: szubvenziós lapok. Urszine változása: Az 1875. fuzió napja.

És így tovább. Krisztus mennyben emetele pedig akkor fog bekövetkezni, a mikor Tisza Kálmán elviszik Bécsbe, külügyminiszternek.

Péntek és 13-ika! Dupla szerencsétlen előjelek a választásokra! Hallottuk egy-egy babonásabb polgártársunktól.

Az ám! csakhogy egyre szerencse, a másikra szerencsétlenség, mert hát kettőnkön fordul a vásár.

— Nem hagyott hátra ez a mi fura grófunk jó benyomást senkinek a kebelében, akár mit beszélt a „Debreczeni Ellenőr!” — jegyzé meg valaki.

— Dehogy nem hagyott! Hát az Ábraháma*) kebelében? — hangzott a felelet.

No ez egyszer Horogurammal, az elutazott gróf fökortesével sem rántottak ki a partra valami kövér potykat!

Hej ha a debreczeni független polgárok is úgy lehetne elbánni, mint a hogy Szegeden működtek vala!

Hijába — itt még a királyi biztos se biztos a munkájában!

Hanem hát ajánlanánk mi a híres grófperektor urnak más feladatot Debreczenben! Vegye kézbe a bortméről és a kaszáló ügyet, az ebben levő piszkosságokkal bánjék úgy, a hogy Szegeden cselekedett, mert ide csakugyan Rádai, Lancsik, Kormos Béla kelene, meg paurkorkács és bilincsek!

Gili Balázs.
*) Ábrahám László? Szerk.

VIDEK.

Kis-Ujszallas, június 2.

Pünköst ünnepe, nagy s lelkemelő ünnepe a kereszténységnek, ünnepe a lelki erő, a szellemi szilárdságnak. A tanítványok szellemi erőt nyertek az erkölcsi tan hánygyelű hirdetésére. Vallásos érzettel ünnepelt városunk népe is a millió keresztényekkel. Emelte vallásos ünnepünk fontosságát, nagyszerűségét, hogy választó kerületünk köztiszteletben álló országos képviselője Sárközy Aurél ur közöttünk volt, s velünk ünnepelt az ünnep első napján.

Ünnep előzőnapon a déli vonaton érkezett városunkba, az indóháznál tekintélyes tömeg várta nemzeti zászlókkal.

Ilyen alkalmakkor fellengős szavakat szoktak használni a tudósítók piros tintába szoktak mártani tollukat, nem lévén barátja a salanganak nagy szavaknak, csak annyit jelmez, hogy egyszerű meglepő szép volt mind bejövetele, mind kimenetele képviselőnknek, lelkese eljenzések hangzottak számos nemzeti zászlók lobogtak a kísérők kezében. Az estén ünnepélyes közvacsora volt a függetlenségi kör helyiségében, számosan jelentek meg ez ünnepélyes estélyre, hangzottak lelkes, és lelkesítő felköszöntések, melyekre képviselőnk hasonló lelkesült érzéssel válaszolt.

Az ünnepi körülmény közbejötté miatt pünköst első napján a reggeli isteni tisztelet megkezdése előtt tartotta meg előjének között emondott beszédét, melyet őzletlen hazaszeretet, meglepő higgadság, bombasztok nélküli előadás jellemeztek. E képviselőnk nyílt tisztelés, becsülését, és méltánylását bírja, mint hallom még a más politikai nézetűeknek is, ő lelki meggyőződésénél fogva a függetlenségi párt rendületlen híve. Felkértve lelkesült közbizodalommal a képviselőség elvállalására, magyar öszinteséggel nyilatkozott a megtsiztelő bizodalom elfogadására. E választó kerületben még eddig legkisebb mozzanat sem látszik más pártu képviselő felléptetésére. Így, reménylhető, összehangzó szavazattal fog megtörténni Sárközy Aurél megválasztása.

Példányul szolgálhat kerületnk választó közönsége a szabad, független választásnak, nem hallatszik itt még csak képe sem a kerteskedésnek, etetésnek, itatásnak. Ugy ismerem népünk, hogy ez az etetés, itatásnak nemcsak barátja, hanem megvető ellensége, szavaz meggyőződése szerint hazai érdekekben. Mi két-székivil népünknek magasabb szellemi képzettségét józan belátását szabadabb szellemét mutatja.

Városunk népe tisztelni, becsülni tudja azt, ki a haza érdekeit önérdéke nélkül buzgólkodik előmozdítani, ki felkarolja választó kerületének is ügyeit, azokat a közhazai ügyrel együtt összekötve emelni törekszik. Választó kerületnk népe így férfiuinak ismerte, és ismeri Sárközy Aurél urat.

Legyen diszere s javára jövőben is kerületnknek.

Keszi Hajdu Lajos.

A nagyszobeni oláh program. A küldöttek értekezletén Babes Vincze, a harminczas bizottság előadója, percig tartó tapsal fogadott indokoló beszéd kíséretében a következő határozati javaslatot ajánlotta elfogadásra: Az oláh választók képviselői egyhangulag konstatálják, hogy a helyzet 1881. óta semmi tekinetben sem javult és a kormány az oláh nép panaszait, óhajait és szükségleteit legkevésbé sem vette számba, sőt a nemzetiségi üldözés célzatai mindig világosabbá váltak. Midn tehát ekként konstatáljuk, hogy e gya-szos tapasztalatokkal szemben az oláhok számára a mtködésnek más törvényes módja nem marad fenn, mint a melyet 1881-ben választottak: hogy 1881-ben elfogadott programot egész terjedelmében, továbbá az erdélyi oláhok részére passzív ellenállás, a magyarországiak részére pedig a nemzetiségi ellenzéki aktív közelem folytatásának politikáját jövőre is főtartják. E program végrehajtására és a politikai magatartás vezetésére a gyűlés kebe-léből tizenkét tagu közp. bizottságot választ. A gyűlés egyhangulag elfogadta ezt.

A »DEBRECZEN« TARCZAJA.

A kis bünvirág.

— Elbeszélés. —

Irtá:

ABONYI CUYLA.

(Folytatás.)

Egy szép barna legény megáll tiszteletteljesen kurátor uram előtt, darutollas kalapján megemeltve szép jó estét kíván ő kigyel-mőnknek. Az öreg jó szívvel fogadják, bléssel kiadják. „Nem fáradtam el, köszönöm alassan” válaszolt a legény, s oda húzódik a szép leány mellé; egy kissé távol a két öregtől letelep-vének, kéz a kézben, szerelem a szivben.

Mily szép kép! a tisztés öreg a mult, — a két fiatal a jelen és jövő!

Ott suttognak: az öregek a mult idők-ről, a fiatalok — szerelemlről, szép jövőről.

Az esti szellő is ott suttog a vén fa lombjain s azt susogja: „Ember tervez! Isten végez!”

Hagyjuk őket almodozni és gyertynk előbbre egy pár hónappal

Nagy ünnep közeledik! Az egész falu asszonya, lánya talpon van, — ugyan csak járja a meszlő a seprű, Tiszto-gatnak, meszlnek — közeledik „piros pünköst napja!”

Az akadémiaiából.

A magyar tud. akadémia nagyhete teg-napelőtt vette kezdetét a nagygyűlési osztály-értekezletekkel, bírálatiainak bemutatása s az osztályokba ajánlott tagok fölötti szavazással. Az I. és III. osztály valamennyi ajánlott tagokat választotta meg, illetve ajánlja megválasztásra a teljes ülésnek. A II. osztály 15 ajánlott köz-ül hetet buktatott ki, közöttük olyanokat is, kiknek ugyancsak ezen értekezleten jutalmakat ítélt oda. Az értekezletnek eredménye a következő: Az I. osztály a Gorove-fele jutalmat (A modern realizmus a szép irodalom-ban, jutalma 100 arany) nem adja ki, miután a beérkezett két pályamunka közül egy sem vált be. A Nádasdy-fele 100 arany pályadíjra, melyre elbeszélő költemények pályáztak, 21 mű érkezett be, a jutalomra egy sem találtat-ott érdemesnek. Az Athenaeum irodalmi rész-venytársaság száz arany pályadíjra beérkezett egy tervezet Ferenczy Józseftől. Tárnya: A magyar hírlapírás története 1780—1867-ig.

A L u k á c s - f e l e pályakérdésre (Kazinczy Ferencz elele és munkái, jutalma 1000 forint) szintén csak tervezetek érkeztek be. Egyik Bayer Ferenczről, a másik Banóczy Józseftől. A L é v a - y - a l a p t í v á n y b ó l 500 frt jutalom volt kitűzve Kőlcsey elele és munkáira. Beérkezett egy pályamű. A jutalom nem adatik ki, hanem újra ki fog tüzetni 1886-ra. A S á m u e l - d i j a t Munkácsy Bernát „Vojják nyelvtanulmá-nyok” című értekezésének ítélték oda.

Dicséretet nyertek: Kunos Ignáz, Kő-rösi Sándor és Dr. Halász Ignác. A tagaján-lások fölötti szavazás az I. osztálynál a kö-vetkező eredménnyel végződött: Rendes tago-ku ajánlja az osztály B e d t h y Zsolt, Szar-vas Gabor, P h o n o r i Thevrewk Emil leve-léző tagokat. Levelező tagokul B a k s a y Sándor, P a l f i Albert és dr. S z i n n y e y József, kultagum dr. G e n e t z Arvid funnon-orozági liczeumi tanár ajánlatauk.

A II. osztály a Szilágyi István-fele 1200 frtos jutalmat Szalay József, „Magyarország története” című munkája 2—4. kötetének ítélté oda. Az 1883-iki akadémia nagy jutalom (200 arany) és Marczibányi mellékjuttalom (50 arany) 1877 — 1883. évközben megjelent a bölcséleti tudományok körébe vágó munkák legjobbainak volt odaítélendő. Az osztály a nagyjutalmat F e l m é r y Lajos, a Maicz-bányi jutalmat pedig dr. Alexander Bernát böl-cseszeti munkáinak ítélté oda. — A Sztrókay-alapítványból kitűzött 100 arany jutalomdíj (jogi és közzgazdasági) a 3 számú pályamunká-nak ítéltetetté oda.

Az első magyar ált. biztosító-társaság 500 frtos jutalma, Ecsey és Jekelfalussy munkái közt fog felszótatni.

A Sztrókay-alapítványból kitűzött 100 arany az 1-ső számú pályamunkának lett oda-ítelve. Ugyanez az osztály a tagajánlások fölött-ekkép döntött: Rendes tagnak ajánlatuk dr. A p á t h y István, levelező tagoknak: B a l -l a g i Aladár, B u n y i t a y Vincze, dr. F e j é r p a t a k y László, H a m p e l József, H o r v á t h Árpád, K o v á c s Gyula, P l ó s z Sándor, kultagum Bartolomea Capasse és Cesare Guasti olasz történetírók. Levelező ta-gokul voltak még ajánlva: Alexander Bernát, F e l m é r y Lajos, dr. Schmier Aladár, Marczai Henrik, Pistóczy Mór, b. Orbán Balázs és Strausz Adolf. — A III. osztály a B é z s a n - f e l e 1200 forintos pályadíját az 1-ső számúnak ítélté oda.

A névtelen mérnök által kitűzött 1000 frtos pályadíjra 3 munka pályázott, a díj azon-ban egyiknek sem adatik ki s újra ki fog tüz-etni. — A F á y f e l e 1000 frtos pályadíjat Balogh Kálmán: A magyar gyógyszerészkönyv kommentárja nyerte el. Tagokul ajánlja a III. osztály és pedig: tiszteleti tagokul K o k y T h e g e Miklós 1. tagot, rendes tagokul: Kherndl Antal, dr. Korányi Frigyes és Mo-száry Sándort; kultagum dr. Henle Jakab göttingai egyetemi tanár.

A jégkárók ellensúlyozása.

Gazdáink legnagyobb része abban a hi-bában szenved, hogy jégkár esetén minden re-

ményét a biztosító társaságba vitte, a helyett, hogy a jégkárt redukálni akarná s a még meg-maradt terménynek valamely módon hasznát venni igyekezze. Összedot ki kézzel vájni a társasági segélyt nem az érdek jól felfogása.

A társadalom egyes tagjának jól felfogott érdeke azt parancsolja, hogy jégkár esetén is, a menynyire lehet s a v e t e m é n y k ü l ö n -f e l e s e g é h e z képest, különféle módon a kárt kisebbítse. Ha a jégverés jókor tavasz-szal történik, akkor legcélszerűbb az el-vert földet újra felszántani, egyéb maggal be-vetni s új aratásra nyitni kilátást. De van más, sokkal kevesebb bajjal és költséggel járó mód is. Növényeink legnagyobb részének felette nagy sarjadzási képessége van s ezt kell a gazdának kiaknázni.

A t a k a r m a n y n e m t e k például a virágzás előtt bírnak legnagyobb sarjadzási képességgel és az itt oly nagy mértékben fel-található a minőre biztosan építeni lehet, kü-lönösen, ha porhanyós talajba vannak vetve s a jégverés után következő idő kedvező, a mi legtöbbszór be is következik. Minél előbb kö-vetkezik tehát be a jégverés és minél termé-kenyebb a talaj s kedvező az időjárás, sz. újra tenyészés annál sikeresebben várható.

A tavaszi á r p á n á l sikerrel várható a sarjadzás akkor is ha a jégverés a virágzás megkezdése után 8—10 nappal megtörténik. Ez a tulajdonsága az árpnak jégverés esetén figyelembe veendő. Legcélszerűbb lesz azért az eljárás az árpnál az, ha jégverés után le-kaszáltatik s a földről elhoradták. A lekaszált rész mig egy részről jó takarmányul szolgál-hat, gddig a megmaradt gyökerek újra hajta-nak és kedvező időjárás esetén az aratás nem lesz rosszabb, mint jégverés nélkül lett volna. Ha pedig a veszedelem már akkor érte az ár-pát, mikor már a kalászkok kifejlődtek, vagy pe-dig a jégessel vagy zápor is hullott és el-borította a földeket, a lecsapolást kell fogá-natosítani s a lecsapolt víz által elhoradt földszirt egyszerű trágya széthintésével kell pótolni, hogy a sarjadzás gyorsan fejlődjék. — Ha a jég akkor veri el a veteményt, a mikor virágzásban van, azon esetben, kivéve a tava-szi árpat, a lekaszálas nem vezet célhoz, ha-nem ilyenkor a kevésbé sértett részt meg kell hagyni, azt pedig, a miből nincs remény vala-mit nyerni, kiszántani és egyéb terménnyel kell bevetni.

Ha a jég virágzás után esett, meg kell vizsgálni, vajjon a megtört száron levő kalász a földbe van-e verve, vagy csak ledölvé s a kalász, a meghajolt szár és gyökér között nin-csen-e folytonosági hiány. Utóbbi esetben ér-ítellenül kell hagyni a veteményt, mert bar-mennyire letarolnák is látszék az, a nedvke-ringés csatornái meglévén, a ehajolt száron is fejlődik a kalász és mag, noha kissé silányab-bul, mint várható volt. Első esetben azon-ban a kiszántást és újra veteményezést kell al-kalmazni.

A z ő s z i b u z á n á l, ha a jégverés május közepe táján vagy akkor történik, a mi-kor a szár 1 láb magas, szinte a lekaszálast által elősegített sarjadzást kell gyakorolni. Ha azonban a jégverés közvetlen a lekaszálas elő-tt történik, a learatás felesleges, mert a fejlődés úgy is be fog következni s ha súlyra neve-tan kissé könnyebb megot nyernék is, száma-r néve a sarjadzás nem lesz szegényebb. Ha már a virágzásban éri a jég a buzát, ismét a lekaszálasnak lesz helye. Ha pedig a jégverés alkalmával a buza 1 1/2 láb magas, ott kell le-vágni a hol a kalász kezdődik s a sarjadzás által bekövetkező termés alig 1/4 részszel lesz szegényebb, mint különben lett volna. Virá-gzás után a sarjadzás már nem következik be. A kiszántást tehát csak akkor alkalmazandó, ha virágzás után annyira letarolta a jég a ve-teményt, hogy a kalászkok a szárról letörve, a talajba vannak verve. A tönköly a buzával egyenlő szabályok alá esik.

A g a b o n á n a k a sarjadzási képessége nagyobb mint akár a buzának, akár tönköly-nek s mindaddig várható a másodtermés, mig a virágzás el nem mult. Olyan gabona, a melyet május vége felé midőn teljesen kalász-ban volt, jégverés miatt lekaszálták, még fel-

mint jó testvérek egyesülnek vének ifjak az urnak szent vacsorájában. Van-e ennél szebb, lélekemelőbb magasz-tosabb? Nézzétek azt a galambosz aggastyánt, ki reszkető kézzel veszi át a fejleje nyújtott szent-elt kenyeret — ott el átszellemült arczán a tul világ áldóssége! — Nézzétek a kántor uram szép tisztas áhítatos arczát, szép magas homlokával, melyről hosszú deres fürtök hátra simították! Menjétek templomba, nézzétek azt az egyszerű népet, melyben az ő s természet romlatlanul lakozik és megtanuljátok, hogyan kell Istent — az örök mindenhatót imádni. Vége az isteni tiszteletnek, kiki hazafelé ballag; Kurátor uram egy-kef falu vevőjével megvárja a tiszteletes urat, átkísérik a parokhiára, ott is elvégeztetik tisztelet, haza indúl ő kegyelme is! Amint a kapujába ér, idegen szekeret pillant meg a portáján; talán bizony vendé-gem van? gondolja az öreg; amint a pitvar-ajtón belép, nyakába esik egy uri ember — összelelegetik összecsokolgatják egymást! alig hogy megszabadul a férfitől — uramfia — egy czipra uri dáma ugrik a nyakába, s olyan édes csókot czipant az öreg deres bajuszára, hogy csak úgy csattan; az öreg sem veszi tréfára a dolgot, átkapja a czipra dámát és visszaadja párostul a csókot — még pedig olyan takarosan és módosan, hogy az anyjuk is megcsókolta.

termés igen gyakran ad. Ha még ehhez hozzá-számítjuk a lekaszált gabonákat, mint takar-mánynak értéket, a jégverés alig 1/4 termést pusztított el. A kalászbocsátás előtt jégverte gabonát, a kalász alatt elvágni még inkább szükséges, mint a buzát, mivel amannál na-gyobb a sarjadzási képesség és mivel a meg-tört száru gabonánál a kalászfelődés kedvez-őtlenebb. Az újra sarjadzott gabona egyen-értékű lesz a tavaszi gabonával. A virágzás alatt jégverte gabonánál a sarjadzástól már jót remélni nem lehetvén, a kiszántás és újra-vetés alkalmazandó, különösen május végéig a mikor még a talaj egyéb növényzettel érte-kesíthető. Ha virágzás után veri meg a jég a gabonát, noha a száruk meg vannak hajolva, de kézzel felegyenesíthetők anélkül, hogy a szár és kalász egymástól elválának, a meg-fejlődés és érés reményvel várható. Van rá eset, hogy az aratás előtt alig 16—18 nappal úgy elvert gabona, hogy egyetlen kalász nem állott egyenesen, minőségre kielégítő, mennyi-segre csak kevéssel kevesebb termést adott, mint adott volna jégverés nélkül.

A h u v a l y e s v e t e m é n y e k le-kaszálás után általában nem tenyésznek újra; csak is a még ki nem fejlődött, vagy cse-nevés növényzetnél várható, a hol a levadás által nagyobb sérülés nem eszközöltek. Ezen sajtósgukkal szemben azonban, ha felülről sértettek, oldalhajtással nagy képességgel bí-rnak, jégverés esetén tehát figyelembe kell venni az időt s ahhoz képest intézkedni, ha vajjon oldalasarjadzás által új termést lehet-e remélni vagy nem.

A r e p c z e különösen érzékeny a jég-verés iránt: szárai felette törékenyek és az újra hajtás csakis a virágzás előtt várható. A virágzás előtt megtört száruk ugyan mindenütt hajtának új ágakat s a csövek és bennök a mag is kiképződik ugyan, de ezen másodte-nyészés után való aratás mindig nagyon mő-göttes áll a normalis termésnek. Minthogy azon-ban a virágzás előtti, sőt a virágzás közben jégverés dacára is még némi termés remél-hető, a kiszántást csak akkor kell alkalmazni, ha a vetemény teljesen elpusztított. Virágzás után alig remélhető valami. Tekintve azonban, hogy a repcze jókor erik, a kiszántást nem kell alkalmazni, mivel aratás után is lehet még a földet új veteménynek felhasználni. A nyert termés tehát tiszta haszon. Takarmány-félének és réteknek a jég legkevésbé ár-t, mivel itt az újra sarjadzástól a legnagyobb eredmény várható. A jégverte luczernát, lohe-ret és rétet tehát azonnal kiszántni kell, hogy sajujóvésre minél több idő legyen.

Ha május havában kell újra veteményezni az elpusztított földbe, a kétsoros árpa, takar-mánybuz, répa, tavaszrepcze, tavaszrépa, len és kender vetése a legcélszerűbb. Hídegebb éggal alatt pedig kolompért és karorapért üt-tesünk. Júnus közepéig len, répa és tavasz-repcze, az egész hónapban pedig 4-soros árpa mindig, vethető; júliusban karorépa, lednek, tatárka és spárpa, a hóap közepeig pedig czeikia nyujt leg több remény.

Augusztusban végre lenről, spárpa és karorapérból lehet természetű. Ezen utasítá-sok főleg közép ésgalju vidékekre szólnak és általában előjáróság, gazdasági egyesületek és állami közegek összevágó intézkedése mtkö-d-jék közre, hogy a lakosság egyrészlől ama szabályokra megtanítassék, másrészlől pedig részokre a szükséges vetőmag vagy utóvetény-gyors megszerzethetése lehetővé tétessék.

Választási mozgalmak. K o l o z s v á r o t t Hegedűs Sándor le-vel-e intézett Benigni elnökhoz, melyben tu-datja, hogy nem fog részt venni az iparosok majálisán, tekintettel a történet botránra s különösen mivel úgy értesült, hogy ott egytal-ál függetlenségi pártvacsora is lesz. Benigni biztosítás helyett azt izente vissza, hogy tautósos: ob is lesz oda nem menni. A függetlenségi párt bizottsága sajnálta-nak ad kifejezést s a történetek helytelenítéi és hibáztatja.

Ujabb zavargás nem fordult elő, de a hangulat még mindig izgatott.

Milyen meglepetés! kiáltott az öreg öröm-mel. Nő csak hogy itt vagytok, — régen ígér-tek, hogy eljöttök, ember vagy őcsém, hogy megtartottát a szvad. Nő kerüljétek belül, — ez már igazán örömmel!

Az öreg betuszkolta vendégeit a nagy anneplőszobába Cseri Sándor volt a vendé- feleségével együtt, kurátor uramnak édes unoka őcsce, leven az ő kedves Istenben megbol-dogult testvér bátyjának fia, ki maga is isko-lázott, tanult ember volt. Sándor Pesten lakott mint hivatalnok — szerény körülmények között s sokszor igénybe vette nagybátyja szivességét. — Kétszeres ünnep volt Cseri Mihály uram házánál, rendkívül örült őcscece látogatásának, búszkeséggel nevelte az öregnek az, hogy unoka őcscece milyen akkurátos uri ember és a fő-városban lakik.

Cserinő asszonyom és Boriska kitétek magukért, volt sütes, főzés! az a főleges töl-tött káposzta, tyukhus leves csigával, kappan, libba pecsenyék — kalacs, mákos patkó, diós-tészta, lekváros kifli, volt bővíben minden, csak úgy görnyedt alatta az asztal.

Délutáni isteni tisztelet után ellátogatott a kurátor uram házához a tiszteletes uram is a rector uram kíséretében, s elpitviltáltak a tornáczon, a jó „vértés aljai” mellett. (Folyt. köv.)

K o l o z s v á r o t t hogy Ugron Gaborekát záporral fogad- kik fegyvert voltak megtámadták. Két c s m e k e s e b e s ü l t . A felvetett. A csendőrp-hadbíró kiküldötte a

E ő t v ö s Káro- lehetett — vissza Ti-za Kálmán ellen va

A G y e r g y ó vérengzésről olvassuk Dobránszky Péter y leutazott a kerületbe- sa s az ellenjelölt h- most teszi körutat. Miklóslól hazatérő h- hivatelt közlporral a- mi eleve megtudva- Egek a népet bekés- de a nép öket is bán- kénytelenítettek a- pette fegyvereiket ha- lyosan, egy könnyen- r á n s z k y s t á k k- maradt a helye- lyos, részint k- s ú l v e . E p e r c- köz ü l ö k . Az alfa- meg az előleges ké- lentest, se intézke- osztalására A vizsg- előrelátott bajok e- k e d n i . — A D- Gyergyó Alfaluban e- mával megsebesült- haltak, ötven haldo- micznan — köztük- sebeket szenvedtek.

Hel- * Valasztási m- tanuskodik a váro- tarka-barka, élénk- Kiss Lajos gyujtó- rösi Sándor politika- gaér s a gr. Rádai- mereteiért lelkesül- ket hordanak tolla- fehér jelképei bizo- szintű ártatlanságát- ur rózsás kedélyét,- nak vasárnapi prog- nyaink csinos piros- remény színt alapt- felt jelöltünk, T h- Gábor és b. O r b- „Éljen”-szóval egy- bizonyára ezer meg- viszhangzani ósvár- lóban nem tehetet- mint midőn e fény- góira. B. Próuy- még nem ősmér va- képen jóslhatjuk,- vekben gazdag szó- szerűségnek ep oly- két függetlenségi i- testvére B. Próna- egyház egyetemes- ban örömket fog- melylyel a jelölés- tapasztalat az ő- hogy midőn a cze- meghívásából, de k- jesitive — társain- ő volt az, a kire- rész sem háromol- tolag hatott a ke- lasztási küzdelet- tében allunk a va- a mely kell hogy- milyen Deb- d o n v a l o b a n * József főt- kor Budapest f- ura unokból. A k- számú közönsége- részéről Dege- S i m o n f y Imr- K ö r n e r f o k a p- ség tüntető élje- mely lelkes eljen- udvarból. A főt- mondá, a régi jó- má-okkal változt- * Kiss Albe- rület 48-as pártja- másod napján dele- délután pedig Sz- és program be- des között.

* A közuti- hogy a magy- hogy városunk u- személyszállító k- kikötéssel, hogy- zolhető. E lénye- engedély leérke- vsz pályát építte- G r á z b a n e s

Kolozsvára az a hír érkezett, hogy Ugron Gáborék Gyergyófaluban kö...

Eötös Károly — a mint előre is várni lehetett — visszalépett nagyvárad...

A Gyergyó-Sz. Miklóson történt vérengzésről olvassuk a következőket: Ez a Dobránszky Péter volt kerület. Dobránszky leutazott a kerületbe, hogy jelöltséget fent...

Helyi hírek.

* Választási mozgalmaink megindulását tanuskodik a városzerte lengő zászlóknak tarka-barka, élénk látványa. Azok, a kik a Kiss Lajos gyűjtő szónoki képességeért, Kö...

Választási mozgalmaink.

...Egyedül Sándor János... a városzerte lengő zászlóknak tarka-barka, élénk látványa. Azok, a kik a Kiss Lajos gyűjtő szónoki képességeért, Kö...

...Egyedül Sándor János... a városzerte lengő zászlóknak tarka-barka, élénk látványa. Azok, a kik a Kiss Lajos gyűjtő szónoki képességeért, Kö...

...Egyedül Sándor János... a városzerte lengő zászlóknak tarka-barka, élénk látványa. Azok, a kik a Kiss Lajos gyűjtő szónoki képességeért, Kö...

...Egyedül Sándor János... a városzerte lengő zászlóknak tarka-barka, élénk látványa. Azok, a kik a Kiss Lajos gyűjtő szónoki képességeért, Kö...

...Egyedül Sándor János... a városzerte lengő zászlóknak tarka-barka, élénk látványa. Azok, a kik a Kiss Lajos gyűjtő szónoki képességeért, Kö...

kozónál a kocsiakat, melyek nyitlak és zártak lesznek, a szerint, a mint az időjárás kívánja. E megrendelés után Lehmann ur azonnal Münchenbe utazott, hogy a sinek készítése iránt intézkedjen. Megemlítjük e helyütt, hogy a kormány nem engedte meg a metere...

* A csolnokok egylet megnyitási ünnepélye mulhatatlan — vasárnap azaz június 8-án tartatik meg, mely alkalommal a csolnokok és sandolnokok úgy az új és régi csarnok díszítve leundnek, s általában az egész kikötő pompában fog uszni. Az ünnepély már kora reggel kezdetét veszi. Szabad bemenet egész d. u. 4 óráig a belépti díj 30 kr. családi jegy 1 frt. Katonák örmestertől lefele, ugy...

* A puszták fia és a főherczeg. József főherczeg hortobágyi kirándulásának egyik igen érdekes epizódját kezei az alább elmondandó eset. Debreczeni Györgynek mintegy 1500 darab marhaból álló gulyáját terelték elő. A gulyában sok oly nagyobb borjú volt, a melyet már nem engedtek szopni, s így száját u. n. ellezővel látták el, hogy anyajele utáni sovargás csak kísérleté, s egyuttal gyöngye sértésé váljék. Ezen ellenzőnek a szerkezetét a főherczeg közelebről akarta megsejteni, s egy borjut lefojtott. A szokatlan cselekedet nemcsak a lefojtott állat, hanem az egész gulya bögni kezdett, mire a főherczeg így szól: „Megvadul már a gulya!” — Sebaj fenéges ur! felele a gulyás, ha én egyet szolok, jobban értek az állatok, mint a katonák a kommandószó! A főherczegnek nagyon tetszett a talpraesett felelet.

* Titkos szellemek Debreczen város roszakat, romlatag, nevelésesen falusias egyemeletes rendőri „palotájában” van egy lakosztály. Ajtója fölött vastag betűkkel ki van írva: „utcai biztosok”. Ez a felirás azt jelentené, hogyha X-nek vagy Y-nak az utcájában valami baj, visszaelés, lopás, rablás vagy ilyesmi történne, rövid uton jelentkezzen abban a szobában s az illető utcabiztos utján a rendőri nagyobb apparatust igénybe vegye. Ugy is szokott ez történni csöndes napokban, midőn a pókhaló csak az a feleprolegyeket részesíti a megsemmisülés kínjaiban; de ilyenkor, választási időszakban, bizony a rendőrség — ép úgy, mint a városi hatóság (a fej és a hal) hivatalának célján túlléve, nem a csavargókat üldözi, nem a rendesen fölmerülő ügyeket intézi, hanem nyakába veszi a várost s a bekécs polgárok nyugalmát zaklatja, felháborító korteskedéssel. Csudálatos, hogy nem akarják észrevenni, hogy az ily törvény ellenes actió — ellen hatást szül! Közelebbi példák közül idézzünk egyet. Az utcái biztosok mozgósítása vannak a hajszára. S minthogy nekik is felülről parancsolnak, ezt a hajszát folytatják is emberül, már t. i. a sokszor emlegetett főnök legfelsőbb meghagyásából, Czegléd-utcának biztosa, Halász ur például különösen a független párti szavazókát szerencsétleni látogatásával és nemcsak kapacitál, de lábbal tiporva minden törvényt és miniszteri rendeletet csaknem saját becsei személye megsepruzzetéssig a seprű másnak el- és kitarítárára való erőlteti az egyes polgárokat. Bizonyosan a viczefókápitány tanította be, nemcsak fenyeget, de egyenesen hivatalokat sőt pénzt is ígér. Kérdjük szabad-e ez? Halász biztos ur még tovább is megy — az utcán megjelenő vörstollas függetlenségiekhez ilyenforma szavakat szokott intézni: „Tegelemazt a tollat, mert leütöm a fejed!” Hol vesz magának erre jogot a t. biztos ur? Kérdjük, a belügyminiszteri rendelet az apró potentát, — Körner főkapitány ur az alarendeltjei szemében semmi? Nálók sem törvény, sem felsőbbesség nem számít? — Ismételve hangoztatjuk, kívánatos volna, ha az igazságérzetéhez fűzött osztatlan...

bizalmat bíró, törvény tisztelő főispánunk szétekintene az alantas hatósági közegek működése fölött s nem engedné, hogy a tisztviselői méltóság, erősökös korteskedés által lealacsonyítassék és a törvény száj meg szá polgár előtt nyitlan megszegessék. Vagy már ő méltóságának nem engedelmének szenvedélytől elkaptott hivatalnokok? Félő hogy a polgárság meguva a folytonos zaklatást, önmaga fog elbánni a házaló kortes hivatalnokokkal.

* A hittanhalgatók majálisa holnapután, szombaton tartatik meg a „Népkert”-ben. A kitűnőnek ígérkező mulatságot részvevő közönséget egyik jóhírű vendéglős konyhája fogja ellátni.

* Igaz! A „Debr. Ell.”-nek köszönetet szavaz correctorunk, a mért észrevette azon sajtóhibát, hogy a vasárnap értekezletet jun. 21-ől kezeltük jun. 2. helyett. Hja kérem — azon az értekezleten nagyobb időszámítás is történt: husvétot mondtak pánkost helyett! Az igaz, hogy ezt a sajtóhibát is kijavította másnap a „Debr. Ell.” De mért nem javította ki a saját sajtójának a hibáját, mikor épen tegnap írta maga, hogy József főherczeg „pont tizenhét órakor” ebédelt a Hortobágyon! És aztán — kérdezeti correctorunk — hogy jutott ki a kísértetel kirándulásról referáló Erzikék? Ugy hallottak pedig, hogy az öös fogat bakjára ült fel, de — nem levén illő ily gyönge di kisasszonyt a bakon hagyni — onnan szépen leszállították!...

* Elnapolt esküszöki tárgyalás. Hollóssy István és Rományi István nevében Nyegre szobagabiró keresetössége ellen dr. O z o r y István István ügyvéd kifogásokat advan be, ennek következtében a szombatra kitűzött esküszöki előtti tárgyalás bizonylatlan időre elhalasztott.

* Egy kis eszmecsere. Ily czim alatt a kormány helybeli lapja azon rég nem élvezett szerencsében részesit, hogy pártjának vasárnapi ényeről szóló referádnak alkalmából, veünk bővebben foglalkozik! Meglátszik azon a cikiken, hogy hát irtak valamit, mert muszáj volt s a történetkezhez bizony fér a szó! Nem is hagyhatjuk viszonzatlanul említett lapnak azon reánk pazarolt bókját, hogy lapunk hangja ellen „kisebb kifogás lehet most, mint azelett volt.” Ennek igen örvendünk; bizonyára azon collegiális jótanácsok fogtak rajtunk, melyekkel a „fiatal” szerkesztőnek mindjárt idejétekkor szolgált, lehet épen az eszmecsere cikik írja. De meg aztán a kormánylap sem ugat már be többé szerencsétlen sajtó-suhancokat saját vesztükre oly szennyes orv-támadásokba, a melyek tavaly költék fel minden jobb érzésű ember udorát. Mért is kifogásolhatók hát egymást? A mi elmut, az elmut s mi épen nem bánjuk, ha ezentul gorombásodás helyett bókokkal dobálódzunk egymás között. Külömben vádol bennünket nevezett lap alcázott antiszemizmusával is, holott látja veünk együtt, hogy az antiszemitákat rögtön megrohanja a hatalom, a filozemitákat pedig mindenütt követ fogadja a nép s így — miután mindkét részen van sok igazság, sok jogtalanság — mi a becstületes közegputat választottuk s ezt a k a r j a alcázott antiszemizmusnak nevezni a kormánylap, a minél különben kisebb gondunk is nagyobb. Többi ép ily kértőre alapos megjegyzései közül csupán k e t t ő r e szoritkozunk. Egyikben a híres köpérta-kérdéssel foglalkozván, valami t e l i köpértát említ, a mely feltű — bővebb tudomás végett — a vácsi kerületbe utasít bennünket. A kedvéért utána jartunk s megtudtuk, hogy Váczon az a sajtóságos hír tartja fenn magát, hogy ott egy gróf Rádai Gedeon 70 000 forintot, a másik, városunkból épen tegnapelőtt elutazott gróf Rádai Gedeon pedig mintegy 40 000 forintot tett be az alkotmányos költségek köpértájába. Igaza van — ezek csakugyan t e l i köpérták lehettek! Arra kik csakugyan t e l i köpérták, hogy mi volt a Rádai beszédeben „szokatlan durvaság”? Kielegithetjük ebbeli kíváncsiságát másodizben is. Durvaság volt pártuokat „tarkat forradalmi czelókkal” gyanusítani, szokatlan pedig az, hogy törekvéseinket — szóval szóra — „nem egészen hazafiasaknak” nevezte. Isten meentsen, hogy ezen épen a kormány lap által kárhoztatott modor, vagy is a hazafiságnak más párttól való megtagadása szokottá váljék! Ennyiben kívántuk a megkezdett eszmecsérét folytatni, veül még azt ajánlvá, hogy több t e r e l e m U r a i m, és kevesebb j e z s u i t a k o d á s!

* Temetés. Tegnapelőtt temették el özv. Harsányi Gáborné, sz. Ács Nagy Juliánna asszonyt a közönség tömege részvevete mellett. A rokonok, ismerősök és a nagy közönség részveveteért a gyszóló család következő sorokat küldte hozzánk: Mindazon rokonaink, jó barátaink, s ismerőseinknek, kik felejtethetetlen jó anyánk temetésén résztvettünk, s ez által fájdalomtunk enyhíteni szivesek voltak, — hálás köszönetünket nyilváníttuk. Debreczen, 1884. Janius 4. Harsányi Gábor és testvérei.

* A kisujszállás 6 osztályu reformált közepantodában a kövizsgák tartatni fognak junius 19 d. e. K. Hajdu Lajos, junius 19 d. u. Konez Lajos, junius 20 d. e. Pólya Mihály, junius 20 d. u. György Endre, junius 21 d. e. Szabó Imre osztályát, junius 22 d. e. lesz szavazás, műenélkül, tornázás, ösztöndíj kiosztás. A közepantoda vizsgái bevégeze után tartatni fognak az elemi osztályok vizsgái.

* A székelyhídi pünkösdi vásár, a közbejött zsidó ünnepek dacára jól sikerült és mindvevők, mind eladókban látogatott volt.

* Hymen. Donogán István, helybeli ifju kereskedő, eljegyezte Zifinger Klára k. a-t Sz.-Somlyóról. Szerencsét és boldogságot kívánunk az ifju párnak!

* Takarodó Szombaton este zenezóval fog tartatni a város főbb utcáin a 39-ik ezred zenekara által.

* Eljegyzés. Donogán István a Kunz József és tarse czég elvezetője helyből, e hó 2-dikán eljegyezte Zifinger Péter szep és kedves leányát Klárika kisasszonyt Sz. Somlyóról. Áldást szerencsét kívánunk e tiszta szerelemből kötött frigyre!

* Debreczen — Nagyvárad. A szegedi városi színház igazgatósgától a következő levelet vettük: „Tisztelt Uram! E perczen kapott becses soraira van szerencsem válaszolni, tudatva azt, hogy Szatmárra í hó 6-án meghívas folytán ránculok át s hogy reudes állomásom kivül csakis meghívas folytán tartja elvem megengedhetőnek a vendégszereplést; minthogy pedig ilyesmivel Debreczen városra nem tisztelt meg s arra egyáltalán nem is számithatok, azon keringő hírt alaptalannak kell nyilvánítanom. — Magamat szives hajlamaiba ajánlvá, vagyok kész szolgája N a g y V i n c z e. — Hivatalos helyiséget a b-újvárosi járás szolgabíró hivatala a Teley utcából a Bathányi utca 2150 sz. a házába helyezte át.

— Tézzeno. — Ma este 6 órakor, a „Bika”-Szallda előtt tartandó katonai terzene programja a következő: 1. Grimm: „Bar-na kis leány”, induló. — 2. Kéler Béla: „Rákóczy”-nyitány. — 3. Straus: „Boldogabb idők” keringő. — 4. Millöcker: Duett a „Koldusdiákból”. — 5. Czapek: Polka mazurka. — 6. Verdi: „Rigoletto”ból. — 7. Gounod: Egyveleg „Faust”-ból. — 8. Ischpold „Beyrak” induló.

A közönség köréből.*

T. szerk. ur! Engedje nekem, hogy külvetre tehessem azon kérdést, Debreczen város III-ik kerületi képviselő jelölt Dr. Körosy Sándor ur egy kifejezésére, hogy a leendő országgyűlés miként biztosított a Szent-gellettért, hogy ily citadellától? mert ha csak ugyan oly erős és hatalmas más Magyarorságnak, mint a milyennek a volt képviselő urak a kormánypart részéről állják, első sorban meg kellett volna azon intézkedést tenni, hogy Budapestet nyilt városnak kelleit volna Európában jelezni, mert félhető, hogy az 1000 éves alkotmányunk megörökítésére temérek millióba kerülendő parlament-ház, azon citadellából a gyonlóvetik, és oda lesz a monumentum. Tehát azt kérdem meg van-e erre néve téve az intézkedés, hogy a citadella és Henczi szobra eltávolítások? Azon reményben tezem azon kérdésem, hogy becses választás kinyerjem, tudván azt, hogy a kormány intézkedéseibe jól beavatott a tisztelt volt képviselő ur.

Debreczen, 1884. jun. 4. tisztelettel maradok Sebess György D. v. polgár

* Ezen rovatért, melyben közérdeku felszólalások díjazatlan közlönetnek, a szerkesztő csakis a saját hatósággal szemben vállal felelősséget.

Felelős szerkesztő: GASPAR IMRE. Kiadó KUTASI IMRE.

Uzlet áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

kis vendéglői uzletemet

a csapó-utcai Mannó háztól, kis-uj-utca elejére a

„RÓZSABOKOR”-hoz

czimzett díszes helyiségbe tettem át. Tisz-tán kezelt jó izli italok és ételek kiszolgáltatásáról biztosítom a n. é közönséget.

Tisztelettel: BALOGH IMRE kisvendéglős.

„DEBRECZENI HIRADÓ”

Legolcsóbb társadalmi hetilap!

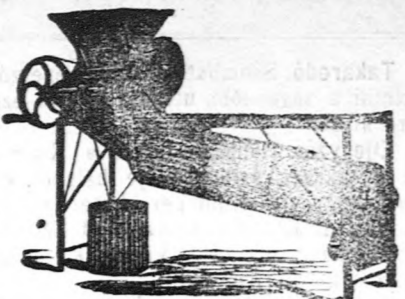
Előfizetés egész évre 2 frt. fél évre 1 frt.

Előfizethetni Telegdi Lajos, ifj Csáthy Károly urak könyvkereskedésében, a fő d o h á n y t ő z s d é b e n, K u t a s i I m r e k ö n y v - n y o m d a j á b a n é s a k i a d ó h i v a t a l b a n C z e g l é d - u t c z a z a 54. s z á m.

Hirdetések a legolcsóbb áron!

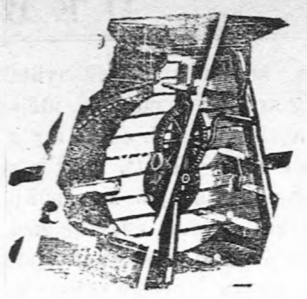
Otrokocsi Vég János, a Debr. Híradó kiadója.

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER legjobb asztali- és üdítő ital, kitűnő hatásának bizonyult köhögésnél, gégetájknál, gyomor- és hólyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

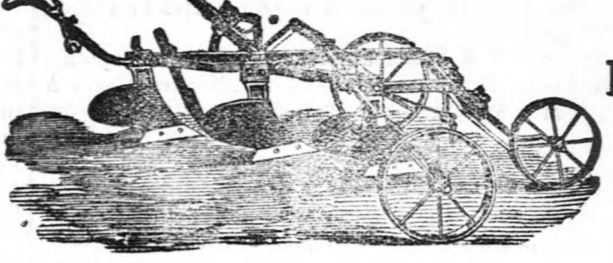

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára
BUDAPEST gyár: külső váci ut.
raktár: váci körút 68

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett
Trieur-jeit
váltható szitákkal.
Gabona tisztító-rostákat.
Tengeri-morzsolókat
Lyukasított és hasított lemezeket, malomok, méhészeti és technikai czélokra.

Szabadalmazott
hármás ekéket
közönséges és acél-ekéket
cséplőgép-lemez-szitákat
gőzcseplő és járgánycséplőkhoz.
és minden egyéb gazdasági gépeket.

járgány-cséplőgépeket
Továbbá e téren a legújabbat:
SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,
1882. augusztus 3-án 17,567 sz. sz. alatt szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyárója. Nagysága: 4" magas és 2" 4" széles, eulya 50 kilo ára 55 frt.
Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Ideiglenes bolt változás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy 30 óta közelismerésben és kitiintetésben részesített

ÉLŐVIRÁG

és
NŐI DIVAT-TERMEMET
hol minden bel- és külföldi élővirágok, koszorok, csokrok, továbbá női kalapok, fejdiszek minden nemből a legújabb divat szerint kaphatók. Pünkösztől fogva kadas-utca 1840. sz. a saját házámba teszem át s miután boltbért fizetni nem fogok, a n. é. közönségnek az előző-kény, pontos és gyors kiszolgálás mellett a lehető

legjutányosabb árakat
szabhatom
Megköszönve az eddig hálásan vett becses pártfogást, jövőre is kérve maradtam.
Tisztelettel
NAGY AMÁLIA.

A legszerencsésebb esetben 500,000 márka.

Hamburg államtól garantizott nagy pénzsorsolás, a kisorsolandó nyerevények gazdagsága és a pontos nyerevénykizetés iránt való legnagyobb garancia következtében, általánosan igen nagy kedveltségnek örvend. Ezen sorsolás a tervnek határozottai szerint, egy erre a célra külön kiküldött vezérigazgató vezeti és az egész vállalat az állam felügyelete áll. Pár hónap alatt az első ötödik osztályig terjedő 100,000 sorsjegyet 50,500 sorsjegyre biztosan nyerevényre fognak kihuzatni. Ezek között van főnyerevény esetleg 500,000 M-eresztiesen azonban.

1 díj	300,000	márka	26 nyerevény	10,000	márka
1 nyerevény	200,000	"	56	5,000	"
2 "	100,000	"	106	3,000	"
1 "	90,000	"	253	2,000	"
1 "	80,000	"	6	1,500	"
2 "	70,000	"	515	1,000	"
1 "	60,000	"	1036	500	"
2 "	50,000	"	29,000	145	"
1 "	30,000	"	19464 ny-r.	200, 150, 124	"
5 "	20,000	"	100, 94, 67, 40, 20	márka	
3 "	15,000	"			

Ezen nyerevényekből az első osztályban 4000 nyerevény 157,000 márkával kisorsoltatik. Az első osztályban főnyerevénye 500,000 márka és emelkik a második osztályban 60,000 márkára, a harmadikban 70,000, negyedikben 80,000, ötödikben 90,000, hatodikban 100,000 és a hetedik osztályban esetleg 500,000, mindenesetre azonban 300,000, 200,000 márkára. Az első osztály nyerevény húzásához kerül:

Egy egész eredeti sorsjegy 3 frt 50 kr
Egy fél eredeti sorsjegy 1,75 "
Egy negyed eredeti sorsjegy —,90 "

Az illető összegnek beklüldése akár bankjegyekben postautalvánnyal vagy postautánvát mellett az érkező megbízások azonnal pontosan teljesítenek. Mindenki az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet, kapja és egyúttal a hivatalos tervet is, melyből minden egyéb, mint nyerevénybeosztás, sorsolási nap és a különböző osztályok betetei láthatók. Azonnal a húzás után megkapja a résztvevő az állam czimerével ellátott nyerevény, lajstromot, mely világosan kijelöli a nyerevényeket és az illető számokat, melyek nyertesek. A nyerevények kifizetése pontosan az állam granzójával, természetben történik. Kívánatra elküldjük a hivatalos játéktervet előre ingyen és kinyitkozattjuk, miszerint a nemtetsző sorsjegyeket, ha idejében a húzás előtt visszaküldetnek, visszavesszük és az illető összeget azonnal visszatérítjük. Miuán ezen nyerevényhúzásokhoz naponta számtalan megrendelések érkeznek, arra kérjük, hogy a megrendelést pontosan eszközöltessék, azokat lehetőleg korábban minden esetre azonban

1884 június hó 11-ike előtt
közvetlenül hozzánk juttatni.
VALENTIN & Co. Bankgeschäft, HAMBURG.

Az 1-ső osztályu húzás tervszerűleg 1884. június hó 11. és 12-én tartatik meg.
Szerencse és véletlen gyakorta nagy szerepet vesznek az emberi életben és ennek bárki kivétel nélkül kitéheti magát, ha ily szolid és kényelmes módon teheti, mint ill. először van.
Főlekturánkat régóta a szerencse környezi és főrekevelünk mindig oda irányult, hogy tisztelt megbízóink érdekelt legügyesebben képviseljük.
Mindenki általánosan azon kedvességben részesül, hogy az eredeti sorsjegyeket közvetlenül meg-szerkezheti és emelkik a húzás után a nyerevény lajstromot felszólítás nélkül, hanem minden felülhizetés nélkül az eredeti sorsjegyeket is a természetben megállapított árakon.

SZABÓ LAJOS

KEZMŰÁRU ÜZLETÉBEN
DEBRECZEN, RÓZSATÉR,
nagy választásban kaphatók
MAJÁLISOKRA
DIVATOS RUHASZÖVETEK;
Voile és crêpe-laine, színes nyomással; mosó színes perkalok, kretonok, satinok és batisztok;
fehér és színes NYÁRI PIKÉTEK,
nyári fekete GYÁSZRUHA-KELMEK
napernyők, esernyők stb.

Az ujonnan épített legnagyobb óragyárból
PATEK és TÁRSA Genfben.

Az első küldemény a rajz szerint 8000 darab genfi Cronometer-Remontoir órák, kétféle nagyságban urak és hölgyek részére épen most érkezett meg. Az órák a legpontosabban szabályozták s öt évre nyújtatik értők jóállás; Nickel-féle szabadalmazott szerkezettel bírnak 24 kóra finom vésettek a fedelek; 18 karatos aranyval. Tulhadják jó-ságokban a svájci aranyórákat, melyek átlag 60-100 frtért árultak; ezek közül I. rendű 7 frt, II. rendű 5 frt. Hármás ezüst fedel-lel, aranyozott és Anker-Kronometer szerkezettel Nickelből I. rendű 17 frt, II. rendű 14 frt.
Továbbá raktár van a genfi aranyozott óraláncokból; vert láncok kettőzve, négyzetű med-dálonokkal, 12 kedélyes fényképpel 14 karatos aranyval. fátatva, 9 arany nehézségű. Ára 3 frt. Felülmúl mindenféle arany láncot. Mindenféle svájci órák; melyek a napot és a dátumot maguk-tól mutatják 3 főt felfelé; arany láncok, gyűrűk, részletfizetésre is adtak és 300 minta rajzo-lat van, a választás végett, mely árjegyzékkel s a fizetési feltételekkel van ellátva, mely 15 kr ér-tékű levelbélyeg beklüldése után bérmentve kúldetik meg:
Sellinger E. óragyára Genfből Bécs. Sas-utca 8. szám.

Minden hasonló készítmény felett előny ve bírnak ezen pilulák, melyek minden ártalmas állagból mentek; legnagyobb sikerrel alkalmazhatatnak alszervi betegségeknek, váltóláz nál, mellbetegségeknek, bőr, szem, agy, szá-jbetegségeknek, gyermekek és női betegsé-geknek; könnyu hajtó és vértisztítónak egy-gyógyis er sem kedvezőbb és ártalmatlanab-ból.

A DUGULÁST

eküzdni, mely minden betedségnek forrása. — Czukros voltknál fogva gyermekek is kedvelik. — Ezen pilulák PITHA tanár udvari tanácsos bizonyítványa ál-tal lettek kitüntetve
Egy skatulya ára, mely 15 pilulát tartalmaz, 15 kr. Egy csomag, mely 8 skatulyát, és így 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint
Óvat. Minden skatulya, melyen e czég: „Apotheka zum heil. Leopold” nem áll, hamis, melynek megvétel: től a közönség óvatik.
Megfigyelendő, hogy rossz, siker nélküli, sőt ártalmas készí-tmény ne étessek. Egyenesen Neustein-féle Erzsébet pilulák kérendők — ezek s a használati utasítás az itt látható aláírással vannak ellátva
Főraktár Bécsben
Apotheka zum heiligen LEOPOLD NEUSTEIN Ph Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse.

Különösen figyelemre méltó
a hirnev es dr. FORTI-féle **SEB-TAPASZ,**
mely rendkívüli gyógyereje, oszlató, érlelő s fájdalomcsillapító hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egyszerűsége miatt a leggyorsabb eszközök között különösen hajokban. Ily hajok a torokgyulladás, borkés-barnaság, hártásgyök (Croup, angina) mindennemű megsejtések, harapás, szúrás, vágás vagy éges ál-tal támadható sebek, megforrázások, darázs- vagy méh szúrások, kórház, fekélyek, zuzatások contusiók), meglepő gyors fájdalomcsillapítással — rögzített daganatok, gümők, tályogok, pokolvar (carbunculus, pustula maligna), megkeményedések, genyedések, véreléések, minden mirigybetegségek, górványes feké-lyek, fagydaganat, ujféreg, körömméreg, vadhus, tagszivacs, szontszu, kiü-amítás és megdrándulások helyi csusz; továbbá szülés folytán lábfelfakadások és sebek, fájós, teklély-zett vagy más gényes női mell; — Sok nő már csirában volt emilóráktól, a különben elkerülhetetlen életveszélyes sebési műtét mellésével — egyedül ezen jeles sebtapasz has-nálatával által menekült meg. Vegre a testbe teljesen bemélyedett bármennyű szálka vagy darázs és méh fullánkja csupán ezen tapasz rövid idői használata folytán annyira előtűnő, hogy az után a testből közönségesen szabadkézzelek, sebési műtét és fájdalom nélkül könnyen kihuzható, mire a seb gyógyulása nemcsak a különös kívánatra há-mikor felmutatható gyógyszer, melynek jelesége legbiztosabb egyének számára s különös kívánatra há-mikor felmutatható bizonyítványai által már régen a legfőbb-ekben elismertettek — rendkívüli s legkülönösebben elak-tában megpróbált hatásánál és feltűnő sikeres eredményeinél fogva, melyek használatával által még elcsu-bujokban is elértettek, jól megállapított és enterjett híret köztébevonhatatlannal igazolja. Legkisebb cso-mag ára 35 kr, nagyobb csomagé 50 kr, legnagyobb csomagé 1 frt, használati utasítással együtt, pos-tán 20 krral több. Egy frtyai csomagnál k-sőbb szállítvány nem teljesítetik. Központi küldeményező raktár Pes en Török Jozsef gyógyszerész urnál, király-utca 12. sz. a. Továbbá kapható Debreczen-ben: dr. Róthschnek V. E. Tamássy B. Gólti N. Örvényi O. Mihalovits J. és Murakózy K. Berettyó-Ujfal-u. Tamássy G. Mező-Turon; Borbás J. Nagy-Várádon; Molnár L. Nyír Gy. gyógyszer. és Huzella M. Madarason; Juag K. gyógyszerész urnaknál, nemkülönben mind-nagyobb város nevezetesebb gyó-gyertárában.
A t. cz. gyógyszerész urak, kik raktár-t évállni hajlandók lennének, felszólítatnak, misze-rint a részbeni ajánlat-ikat ezen gyógyszer készítőjéhez, **FORTI LÁSZLO**-hoz czimezve: Budapest I. ker. vár. Nádor-utca 3. sz.) beklüldeni sziveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesít.
Vidéki bérmentes levelek általi megrendelések az árak készpénzben beklüldése vagy postai utalvány vagy utánvét mellett tustént és legpontosabban teljesítenek.

1884. XV
Előzetes árak
Egy évre . . . 10 frt
Fél évre . . . 5 frt
Negyed évre . . . 3 frt
Egyes szám 5 frt
A lap eszemeltetését illetően den közleménytelen. Vagy ha fölállítat, a szerkesztő bérmentve küldendő.
Közvetítési hely: T. H. R. L. LAJOS OSALTY K. R. O. L. Y. kereskedésben és a kiad-alban KUTASI IMRE nyomdájában a postab. utján.

Fe
Debr. sz. k.
A képviselő
lunk.
A bekövetk
szak Magyar Haz
dönteni.
Hazánk álla
triától független
hogy czélja legye
ki hazáját szeré
nagyságát óhajti
E magasztos
len és főtörekvés
ségi pártunk is.
Azért állított
kerületében oly
ajkaikon viselik
kiknek minden
szabad Magyar
rendíthetetlen m
egyedül e ma
irányulnak!
E férfiak:
Th
az I-ső kerül
Br. E
a II-ik kerüle
Er. C
a III-ik kerület
június 8-án a
érkeznek város
előtti téren. Th
beszámoló besz
G á b o r és B
jeltőljeink pro
megtartani.
E férfiakat
polgárai és Deb
Hallgassátok
ítélvén és válas
zásokor, lelkiismer
szavazhassatok.
titeket függ
s a i n k, hogy
tatásban rész
polgáraság
hoz minél töme
Győztek a
lelkésülők a ha
zanatok iránt.
Debreczen,
A deb
A
(r. e.) Na
hogy azt leirh
értek, a mit
érez minden ho
A közleg
küdelmei játs
lobognak. A föl
iparos műhelyét
Arra leteszi sz
szerint járul
javulásához. Tis
és ezer ajakról
csapong, ha itt
nek legszentebb
vényhöz meg
a tévedést, a t
ennek indító ok
Csak ott lemos
is rutabán feke
desék megvásár
va elnyomatott
tatott. De ez a
sitja és a lelke
melyet a nemz
Magyarország
eszménye sugár
És látom
utcait s Debr
fényes, ép o